

DATOS IDENTIFICATIVOS

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria

Materia	Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria			
Código	O05G120V01201			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Sarmiento Campos, José Antonio			
Profesorado	Sarmiento Campos, José Antonio			
Correo-e	sarmiento@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia ten como meta fundamental axudar ó alumnado a adquirir e desenvolver competencias relacionadas co coñecemento, as técnicas e as actitudes necesarias para deseñar, executar e avaliar o currículo correspondente a unha aula de Educación Primaria no sistema educativo español regulado na Comunidade Autónoma de Galicia.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos

C5	Coñecer as propostas e desenvolvementos actuais baseados na aprendizaxe de competencias
C7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao periodo 6-12
C8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
C9	Analizar a práctica docente e as condicións institucionais que a enmarcan
C11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
C12	Abordar e resolver problemas de disciplina
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
C15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturales
C16	Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe no aula
C17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
C18	Participar na definición do proxecto educativo e na actividade xeral do centro atendendo a criterios de xestión de calidade
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D6	Capacidade de xestión da información
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións
D18	Creatividade
D22	Motivación pola calidade
D23	Sensibilidade por temas medioambientais

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
2. Coñecer e analizar elementos básicos do currículo de Educación Primaria e cuestionar criticamente as diversas tendencias e propostas curriculares da administración educativa.	A3 A5	B1 B2 B8 B11 B12	C5 C8 C16 C17	D1 D2 D6 D8 D9 D14 D16 D22
3. Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe na aula tendendo ás necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.	A2	B1 B2 B4 B5 B11	C16 C17 C18	D2 D8 D13 D14 D15 D18 D22
4. Seleccionar, desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos axeitados e promover as competencias correspondentes nos estudantes.	A5	B1 B2 B3 B8 B11	C15 C16 C17 C18	D2 D6 D8 D9 D13 D14 D23
5. Lograr unha capacidade de relación e de comunicación, así como de equilibrio emocional nas variadas circunstancias da actividade profesional.	A4	B2 B5 B8 B10 B11	C7 C12 C15 C18	D9 D13 D17
6. Cualificarse para traballar en equipo cos compañeiros e outros profesionais dentro e fóra do centro como condición necesaria para a mellora da súa actividade profesional, compartindo saberes e experiencias.	A5	B2 B5 B10	C13 C14 C18	D9 D15
7. Preparar, seleccionar ou construír materiais didácticos e utilízalos nos marcos específicos das distintas disciplinas atendendo aos principios teóricos da globalización e á súa aplicación ás etapas de Educación Primaria.	A2	B1 B2 B4 B11	C15 C16	D6

8. Desenvolver a capacidade para recompilar, analizar, elaborar, crear, seleccionar e avaliar materiais curriculares apropiados ás características do alumno de Educación Primaria. Controlar e facer o seguimento de proceso educativo e, en particular, de ensino-aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.	A2 A3	B10 B11	C7 C16	D2 D9 D22
9. Utilizar a avaliación, na súa función propiamente pedagóxica e non puramente acreditativa, como elemento regulador e promotor do ensino, da aprendizaxe e da súa propia formación.	A3	B1 B2 B5 B9	C9 C12 C16 C18	D1 D2 D8 D9 D15 D22
10. Potenciar o rendemento académico dos alumnos e o seu progreso escolar, no marco dunha educación integral.	A5	B3 B4 B5 B9 B12	C12 C13 C14 C15	D2 D8 D9 D13 D15 D22
11. Asumir a necesidade do desenvolvemento integral continuo, mediante a autoavaliación da propia práctica.	A5	B2 B9 B10 B12	C9	D8 D14 D15 D22
12. Comprender que a dinámica diaria en Educación Primaria é cambiante en función de cada estudante, grupo, situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.		B3 B4 B12	C7 C11 C12	D13 D15 D16 D17 D22

Contidos

Tema	
1. Teorías e modelos curriculares.	1.1. Teorías sobre o currículo 1.2. Os modelos de escola e de aula en relación co currículo.
2. Compoñentes didácticos do proceso de ensino-aprendizaxe.	2.1. Docente, discente e contidos de aprendizaxe na educación escolarizada. 2.2. O proceso de ensino-aprendizaxe: análise.
3.-O currículo de Educación Primaria	3.1. Leis orgánicas vixentes en materia de currículo. 3.2. O desenvolvemento das leis orgánicas. 3.3. O Decreto de Currículo de Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia. 3.4. Elementos do currículo.
4.-As funcións do profesor de Educación Primaria	4.1. Función didáctica: deseño e programación, de aplicación de programas e de avaliación. 4.2. Función orientadora e titorial. 4.3. Función de participación na organización do centro. 4.4. Función de investigación e innovación.
5. Os obxectivos e as competencias no currículo de Educación Primaria.	5.1. Metas e obxectivos. 5.2. Tipos de obxectivos 5.3. As competencias básicas en Educación Primaria
6.- Selección e secuenciación de contidos.	6.1. Contidos educativos: definición e clasificación. 6.2. Selección e secuenciación de contidos.
7. Métodos, principios e estratexias didácticas	7.1. Os métodos de ensino. 7.2. As técnicas de ensino. 7.3. Principios didácticos. 7.4. Estratexias de ensino-aprendizaxe.
8. Tarefas de ensino e organización de procesos de ensino-aprendizaxe	8.1. Actividades e tarefas como elementos do currículo. 8.2. Planificación, execución e avaliación dos procesos de ensino-aprendizaxe.
9. Construción e análise de recursos e materiais didácticos.	9.1. Concepto e clases de recursos didácticos. 9.2. Elaboración de recursos didácticos. 9.3. Avaliación de recursos didácticos.
10. A avaliación do proceso de ensino-aprendizaxe.	10.1. Concepto, clases e funcións da avaliación. 10.2. Criterios de avaliación. 10.3. Técnicas e instrumentos de avaliación.
11. Diversidade e inclusión na aula de Primaria.	11.1. A adecuación do currículo ao alumnado. 11.2. O ensino inclusivo. 11.3. A distribución flexible de espazos.

Planificación

Horas na aula

Horas fóra da aula

Horas totais

Actividades introductorias	3	6	9
Lección maxistral	5	7	12
Debate	5	10	15
Obradoiro	8	14	22
Traballo tutelado	6	14	20
Seminario	5	15	20
Gamificación	5	7	12
Práctica de laboratorio	5	5	10
Traballo	8	8	16
Exame de preguntas obxectivas	1	6	7
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	6	7

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introductorias	Presentación por parte do profesorado da guía docente correspondente a esta materia.
Lección maxistral	Información previa dada polo profesorado cos esquemas correspondentes dos diferentes contidos básicos que debe contemplar o deseño curricular de aula.
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...
Obradoiro	Elaboración de diferentes recursos didácticos alternativos: de tipo lúdico e manipulativo, audiovisuais, unidades didácticas globalizadas, guións didácticos, manualidades artísticas para introducir temas do currículo de primaria, deseños curriculares de aula sobre o ciclo anual das festas populares e temas propios da escola primaria (datas significativas, días internacionais, etc.)
Traballo tutelado	O alumnado desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión da persoa docente encargada de dirixir o proceso de ensinanza-aprendizaxe. Estes traballos poden requirir traballo autónomo do alumnado.
Seminario	Estudo e actividades prácticas, como programacións, relacionadas co deseño e desenvolvemento do currículo na educación primaria.
Gamificación	A aplicación de mecánicas propias dos xogos para as súas aplicacións nos procesos de aprendizaxe nun entorno lúdico que propicia a motivación, implicación e diversión

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Estudo e actividades prácticas, como programacións, relacionadas co deseño e desenvolvemento do currículo na educación primaria.
Obradoiro	Elaboración de diferentes recursos didácticos alternativos: de tipo lúdico e manipulativo, audiovisuais, unidades didácticas globalizadas, guións didácticos, manualidades artísticas para introducir temas do currículo de primaria, deseños curriculares de aula sobre o ciclo anual das festas populares e temas propios da escola primaria (datas significativas, días internacionais, etc.)
Traballo tutelado	O alumnado desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión da persoa docente encargada de dirixir o proceso de ensinanza-aprendizaxe. Estes traballos poden requirir traballo autónomo do alumnado.
Probas	Descrición
Traballo	O/A estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias et

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Lección maxistral	Proba tipo test con catro alternativas de resposta (20%) e proba de resposta longa (preguntas de desenvolvemento breve) (10%), que totaliza un 30%. Para superar a materia é necesario acadar polo menos 4 puntos en cada unha das probas anteriores (escala 1-10). Nestas probas valoraranse as competencias vinculadas á lección maxistral e aos debates realizados en clase.	30	A2 A3 A4	B1	C5 C7 C8 C9 C11 C12 C15 C16 C17	D1 D2 D14 D16 D22 D23

Obradoiro	Valoración de tarefas prácticas concretas realizadas polo alumnado.	15	A3	B10 B11	C12 C13 C14 C17 C18	D2 D9 D22
Traballo tutelado	Valoración de traballos e proxectos iniciados e desenvolvidos nas clases calesquera que sexa o tipo de agrupamento baixo as directrices e supervisión do profesorado. Estes traballos abranguen actividades que poden estar ou non vinculados no seu desenvolvemento a tarefas de traballo autónomo do alumnado.	15	A2 A3 A4	B2 B3 B4 B5 B11	C11 C12 C13 C16	D2 D6 D9 D14 D16 D22
Seminario	Elaboración práctica dun deseño curricular de aula. Aplicación da teoría a un caso práctico. O traballo consistirá na elaboración dunha Unidade Didáctica Integrada (UDI). O traballo en aula, neste caso, require completarse con actividades realizadas fóra dela. Para a superación da materia é preciso acadar un 5 na cualificación do traballo realizado nos seminarios (escala 1-10).	40	A2 A3 A5	B2 B4	C16	D2 D13 D15 D22

Outros comentarios sobre a Avaliación

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza á Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para dar resposta á diversidade no seu sentido máis amplo e dun xeito especial a aquel alumnado con NEAE adscrito ao programa PIUNE (PAT)

De non superar a materia, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo mediante as correspondentes probas.

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose aprobadas, polo tanto, nese curso académico.

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade no espazo 'datas de exames'

Criterios para superar a materia:

a) Alumnado asistente: enténdese por alumnado asistente aquel que asiste con regularidade ás clases (mínimo un 80%). Este deberá participar nas modalidades indicadas no apartado de Avaliación e será condición indispensable para superar a materia obter en cada unha delas como mínimo a metade da puntuación. b) Alumnado non asistente: enténdese por alumnado non asistente aquel que non asiste con regularidade ás clases, presenciais ou telemáticas (falta máis dun 20%). Éste deberá realizar un exame no que entran todos os contidos da materia, este valorase ata un máximo de 5 puntos. Ademais deberá realizar todos os traballos obrigatorios que a través de MOOVI ten que realizar todo o alumnado da materia, sexa asistente ou non asistente. A puntuación máxima neste apartado será de 5 puntos. Será condición indispensable para superar a materia, obter en cada un dos apartados como mínimo a metade da puntuación.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ESCUADERO J.M. y otros, **Diseño, desarrollo e innovación del currículo.**, Síntesis,

MEDINA RIVILLA y DOMÍNGUEZ GARRIDO Mª C., **Didáctica: Formación Básica para Profesionales de la Educación.**, Editorial Universitas, S.A.,

Bibliografía Complementaria

ANTUNEZ, S. y DEL CARMEN, M. y OTROS, **Del proyecto educativo a la programación de aula: el qué, el cuando y el como de los instrumentos de la planificación didáctica.**, Grao,

CAÑAS, A., MARTIN-DIAZ, Mª J. y NIEDA, J., **Competencia en el conocimiento y la interacción con el medio físico. La competencia científica.**, Alianza Editorial,

ESCAMILLA, A., **Las competencias en la programación de aula: infantil y primaria (3-12 años)**, Editorial Graó,

GIMENO, J., **El currículo: Una reflexión sobre la práctica**, Morata,

GIMENO, J., **Teoría de la enseñanza y desarrollo del currículo.**, Anaya,

GIMENO, J. e PÉREZ GÓMEZ, A., **Comprender y transformar la Enseñanza**, Morata,

MARTIN, E y MORENO, A., **Competencia para aprender a aprender**, Alianza Editorial,

MORAL, C., **Didáctica. Teoría y práctica de la enseñanza.**, Editorial Pirámide.,

ORTEGA, J.A. y CHACÓN, A., **Nuevas tecnologías para la educación en la era digital.**, Psicología Pirámide.,

PUIG, J.M. y MARTIN, X., **Competencia en autonomía e iniciativa personal.**, Alianza Editorial,

RICO, L. y LUPIAÑEZ, J.L., **Competencias matemáticas desde una perspectiva curricular.**, Alianza Editorial,

SÁNCHEZ HUETE, J.C., **Compendio de Didáctica General.**, CCS,

TITONE, R., **Metodología Didáctica**, Rialp,

TORRES, J., **El currículo oculto**, Morata,

TORRES, J., **Globalización e interdisciplinariedad: el currículum integrado.**, Morata,

ZABALA, A. y RUBIO, Mª J. y CASTILLO, S., **Programación por competencias. Formación y práctica.**, Pearson/Prentice Hall,

ZABALZA, M.A., **El diseño y desarrollo curricular**, Narcea,

VIVANCOS, J., **Tratamiento de la información y competencia digital.**, Alianza Editorial,

PINO JUSTE, M. Y CANTÓN MAYO, I., **Diseño y desarrollo del currículum**, Alianza Editorial,

---

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Fundamentos didácticos e organizativos do ensino/O05G120V01101

Educación: Teoría e historia da educación/O05G120V01102

Socioloxía: Socioloxía da educación/O05G120V01105

Outros comentarios

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos obxectivos de sustentabilidade (ODS)